

Aan : De leden van de gemeenteraad

Van : College van B&W

Datum : 21 september 2021

Onderwerp : Gezamenlijke opgaven opvang asielzoekers en huisvesting statushouders

Geachte leden van de raad,

Inleiding

De Utrechtse U16 gemeenten en de drie Foodvalley gemeenten willen gezamenlijk de opgaven opvang asielzoekers en huisvesting statushouders realiseren in afstemming met regio Amersfoort en de Provincie. Om dit te realiseren is een verkenning nodig. De resultaten van de verkenning worden opgenomen in een voorstel naar het Rijk.

Inhoud en uitvoering

Deze Raadsbrief is opgedeeld in vier delen:

1. Een paraplu bepaling
2. Een informatieve bepaling
3. Een lokale bepaling
4. Planning

DEEL 1 – paraplu bepaling

In mei 2020 is de Uitvoeringsagenda Flexibilisering asielketen vastgesteld aan de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie. Het doel van de Uitvoeringsagenda is allereerst om de samenwerking tussen gezamenlijke overheden te versterken. Ten tweede gaat het om de opvangcapaciteit voor asielzoekers flexibeler mee te laten bewegen met veranderingen in de instroom. En tenslotte om - na het verlenen van een status - de overgang van asielopvang naar definitieve huisvesting van statushouders en integratie binnen de gemeente te verbeteren. De Uitvoeringsagenda sluit aan op de nieuwe Wet Inburgering, die per 1 januari 2022 ingaat. Gemeenten krijgen een regierol bij het verzorgen van inburgering aan statushouders, vanaf dag 1 na koppeling aan de gemeente.

Gecombineerde opgaven

Naast deze ontwikkeling is elke provincie gevraagd op korte termijn te komen met extra asielopvangplekken om de druk op de huidige AZC's te verlichten en heeft het rijk gemeenten een verhoogde taakstelling voor de huisvesting van statushouders opgelegd.

We hebben het in totaal over drie opgaven die nauw verbonden zijn met elkaar en niet los van elkaar gezien kunnen worden.

1. Extra asielopvang voor de korte termijn (417 plekken voor gehele provincie Utrecht).
2. De uitvoering van de flexibilisering asielketen op de middellange termijn. Dat kan in de vorm van een

gemeente Bunnik Informatienota

- Regionale opvanglocatie (ROL) voor kansrijke asielzoekers en statushouders, met flexibele schil voor andere doelgroepen, dichtbij uitstroom gemeente en/of
 - Satellietlocatie (SAT), hier worden minder kansrijke asielzoekers of uitgeprocedeerde gezinnen (Gezinslocatie - GLO) opgevangen
3. Verdubbelde taakstelling voor de huisvesting van statushouders in 2021.

Naast de groep statushouders doen ook andere groepen met voorrang een beroep op de sociale huurwoningen. Dit treft indirect de slaagkansen van reguliere woningzoekenden in de sociale huur, in een woningmarkt die enorm onder druk staat. Een veel ruimer ondersteuningspakket vanuit het Rijk is daarom noodzakelijk. Hierover heeft de Provinciale RegieTafel in mei dit jaar een brief gestuurd aan de ministeries van BZK en VenJ.

Gezamenlijke aanpak met regio's en provincie

De Utrechtse gemeenten willen met elkaar de schouders eronder zetten om ervoor te zorgen dat asielzoekers goed opgevangen worden en statushouders een eigen woning vinden in onze gemeenten zodat zij sneller kunnen integreren in onze samenleving. Per regio (regio Amersfoort en de regio Utrecht en Foodvalley-gemeenten) zijn kansen en belemmeringen in kaart gebracht en op basis daarvan is een plan gemaakt. De randvoorwaarden voor uitvoering van het plan worden nu uitgewerkt en eind 2021 in een voorstel aan het Rijk gepresenteerd.

DEEL 2 Informatieve / inhoudelijke bepaling

Kansen maken

Asielopvang korte termijn

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft aangegeven op korte termijn 100 extra plekken te kunnen realiseren op het bestaande AZC, waar op dit moment ruim 500 personen verblijven. In het kader van de onderlinge solidariteit stelde de gemeente een korting op de taakstelling voor. Dit voorstel is besproken op de PRT van 14 juli 2021 en wordt op dit moment door de provincie nader uitgewerkt.

Asielopvang korte termijn

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft aangegeven op korte termijn 100 extra plekken te kunnen realiseren op het bestaande AZC, waar op dit moment ruim 500 personen verblijven. Als compensatie hebben de Utrechtse gemeenten afgesproken dat Utrechtse Heuvelrug in ruil daarvoor 3 jaar lang minder statushouders hoeft te huisvesten. Dit aantal wordt verdeeld over alle regiogemeenten. Op deze manier laten de gemeenten zien dat het een gezamenlijke opgave is.

Verkennen kleinschaligheid

In Nederland wordt gewerkt aan een flexibeler asielstelsel. Een van de onderdelen zijn regionale opvanglocaties. Asielzoekers die een grote kans maken op een verblijfsvergunning worden opgevangen in een regionale opvanglocatie, dichtbij de plek waar ze uiteindelijk komen te wonen. Het realiseren van meerwaarde voor de buurt en voor de bewoners staat daarbij centraal. Regio Utrecht verkent samen met het COA de kansen en belemmeringen om dit soort opvanglocaties veel kleinschaliger vorm te geven (ca. 50-70 asielzoekers). In plaats van de gangbare grootschalige locaties wordt gekeken naar een vernieuwend model waarbij meerdere kleine locaties, verspreid over de regio, onderling samenwerken. In totaal gaat het voor de regio Utrecht om ca. 120-150 asielzoekers. Daarbij wordt ook gekeken naar een mix met andere doelgroepen - zoals jongeren - en naar het eventueel delen van voorzieningen met de omgeving. Integratie start zo vanaf dag 1, gewoon in de buurt. Het COA geeft aan mee te willen werken aan deze verkenning.

gemeente Bunnik **Informatienota**

Huisvesting statushouders

Voor de huisvesting van statushouders willen we als eerste versneld woningen toevoegen, zoals (tijdelijke) gemengde woonconcepten met flexwoningen of in bestaand vastgoed. Hiervoor heeft de Provincie, namens de beide regio's, bij het Rijk aangegeven dat hiervoor een ruimer ondersteuningspakket noodzakelijk is. We kijken ook naar mogelijkheden voor een combinatie met andere doelgroepen. Op die manier levert het woonruimte op voor andere woningzoekenden en het biedt kansen voor andere vormen van sociaal beheer door 'community vorming'. Daarnaast zoeken we naar een meerwaarde voor de omgeving (voorzieningen, ruimtelijke kwaliteit, combinaties met werkgelegenheid, etc.). Aan de hand van diverse casussen verspreid over de regio brengen we kansen en belemmeringen in beeld, die onderdeel vormen van een bid aan het Rijk.

DEEL3 Lokale bepaling

Er heeft een gebiedsanalyse plaatsgevonden voor het grondgebied van gemeente Bunnik. Hieruit is gebleken dat er op dit moment geen geschikte locaties aan te wijzen voor directe opvang van asielzoekers en het versneld huisvesten van statushouders. Het college onderzoekt de mogelijkheden van flexwoningen in onze gemeente waar de bovengenoemde doelgroepen in aanmerkingen kunnen komen naast de reguliere woningzoekenden.

Een percentage van de aantallen statushouders van gemeente Utrechtse Heuvelrug zal naar rato worden verdeeld over de deelnemende gemeenten. Voor een kleine gemeente als Bunnik zal het hierbij naar schatting gaan om een verhoging van de taakstelling met ca. 1 persoon per jaar.

DEEL 4 Planning

In het derde en vierde kwartaal van 2021 worden de bovenstaande regionale maatregelen verder verkend en businesscases opgesteld. In december 2021 ligt er een concreet voorstel van de Utrechtse gemeenten richting rijk waarin is aangegeven onder welke randvoorwaarden de Utrechtse gemeenten deze drie opgaven in de Provincie Utrecht denken te kunnen realiseren. Op 1 januari 2022 gaat de nieuwe inburgeringswet in.

Wij zullen u eind 2021 nader berichten over de opbrengst van de verkenningen kleinschalige asielopvang en businesscases en de voortgang van het voorstel aan het rijk.

Communicatie

- Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel. Per deelproject zal de participatie worden vormgegeven.
- Er is een communicatieplan en persbericht opgesteld. Op woensdag 22 september '21 (na 15:00u) zal gemeente Utrecht, namens de 19 deelnemende gemeenten, een persbericht uitdoen. Het betreffende persbericht is bijgevoegd.

Bijlagen

- Persbericht PRT Asiel